

చ దు వ్ర కు నే ట ప్ప టి చి దం బ రం

ర చ య త :

యం. వి. కృష్ణ రావు, బి. ఏ., (ఆనర్సు)

నేను ప్రెసిడెన్సీలో ఆనర్సు చదివేదినాల్లో జరిగిన సంగతులు: ఆ హాయిదినాలు తలుచు కంటేనే చాలు! - మామిత్రబృందంలో కల్లా గట్టివాడు శాస్త్రీ, శాస్త్రీ పొట్టిగా లావుగా నల్లగా ఉండేవాడు, సన్యాసులనూదిరి సర్వ కాల సర్వావస్థలయందు కాషాయవస్త్రాలు. బ్రహ్మచారికాబట్టి - అయినా మనలోమాట, వాడికి పిల్లనిచ్చే దేవరు? - యితణ్ణిచూసిన ప్రతిపిల్లా - ఈశారదాబిల్లు తర్వాత అంతా ఎదిగి వివేకవిచక్షణజ్ఞానంకలవారు గాదండీ మరి! - మేము చేసుకోమో అని, లేకపోతే పగలుచూస్తే రాత్రికల్లోకి వస్తాడని తిరస్కరించారు - హమేషా గూడకట్టు, మోకాళ్ళ వరకు పంజాబీలాల్చీ, హైకోడ్డుక్రాపు, కాళ్ల కేమన్నా కిట్టు చెప్పలు వేసుకుని బయలుదేరాడంటే సాక్షాత్తు సృశానంనుంచి టవును కొచ్చిన పెంటపాడుబై రాగి లాగుండేవాడు. ప్రపంచంలోని అన్ని విషయాల్ని గుఱించి సవిస్తరంగా తెలుసువంటాడు శాస్త్రీ; మంచి నీళ్ళప్రవాహంలా యెన్నిగంటలైనా యేవిషయాల్ని గుఱించినా ఊకదంపుడు చేసే అగ్గి బరాటా. అవకాశం వస్తే యెవర్ని పడితే వాళ్ళని కళ్ళనీళ్ళపర్యంతం వచ్చేటట్లు చేయగల సమర్థుడు.

మామండలిలో చిదంబరం అనే సింపిల్ టన్ వుండేవాడు. అతగాడు పరమయోగ్యుడు. ఆయితే 'బారిష్టరు పార్వతీశం' అంత ఘనుడు. ఆత్మస్తుతిలో పెట్టింది పేరు; వాడు

కోసేకోతల కంతులేను. వాడికి కొంచెంగా కీయిచ్చి విడిచిపెట్టే పాడటానికి శి తవ్వలు, పాటాపటానికి 6 తవ్వలు కావాలన్న బుద్ధి మృతుడినూదిరి పూతపట్టాడు. చిదంబరానికి కించిత పొడుం అలవాటు కూడా కద్దు.

ఒకనాడు సాయంకాలం పొద్దుపోకపోతే చిదంబరాన్ని తీసుకెళ్లా మెరీనాకి. కూర్చున్న ప్పటినుంచి మళ్ళీ బయలుదేరేవరకు వాడి సాంతఘోషే; ఒక టేమోత.

“ఇదుగో, రావు! ఎవరితో చెప్పకేం. (అందరితోటి యి దేవరసట) నాసతీమణి అసమాన సౌందర్యవతి. (యింకాయేమన్నా చెబుతాడేమోనని యెదురుచూశా). ఏమంటావు?”

“నన్నేమనవంటావయ్య! నేను చూడలేను, అట్లాంటిది నేనేమి చెప్పలేను. నీసతీమణి చాలబాగుంటే నువ్వే తంటాలుపడు. ఎవరోద్దన్నారు, మధ్య నాప్రాణాలు కొరుకుతావెందుకు?”

“ఆహా! అదికాదు సంగతి. నాభార్యకు ఈడువచ్చి వడసారం అయి దేశ్యంబంది. మా మగారు శుభకార్యం కానివ్వమంటారు. మనం యింగ్లీషువాళ్ళపద్ధతుల్ని అనుసరిస్తాం కాబట్టి యిట్లాంటివి బహిరంగంగా చేసుకోవడం నాకిష్టంలేదు. నీసలహా యేమిటి?”

“మనవాళ్లు యేదిచేసినా బహిరంగమో అని పడిచస్తారు. పిల్లలుపుట్టినా, చచ్చినా, ఆడపిల్ల సమర్తాడినా, శోభనంచేసుకున్నా, ఒక టేమిటికీ కర్మకాండ అంతులేకుండా పెరి

గిన తర్వాత మతం యావత్తు నాశనమైపోయింది. ఈబహిరంగాలతో చచ్చిపోతున్నాం. ఎవడిక్కావా లివన్నీ ; ప్రజాబాహుళ్యాని కిట్లాంటి విషయాల్లో యేమంత ఉత్సాహముంది? సరే ఈగోలకేంగాని, అడగటం మరిచాను. క్రిందటి నెల నూరు రూపాయిలు వచ్చినట్లుంది. అదంతా యేమైంది? నెల తిరగకముందే మళ్లా తెప్పించావు.”

“దానికి చాల పెద్దగాధవుందిలే. ఆనాడు సాయంకాలమే చెల్లారాంసాపుకెళ్లి యీఆకుపచ్చ సర్దికోటు కుట్టించాను (చిదంబరం తోడుక్కన్నకోటు చాల పాతదిలెండి! వాళ్ళ బాబు చిన్నప్పడు కుట్టించుకొని వుంటాడు ; కుట్టుమాదిరికూడా వురాతనమే!) బట్ట మాత్రం 75 రూపాయిలు. వాడినిగతరగా ఆయిస్ట్రాయిల్ కోటుకుట్టడానికి ఫక్తు పదిరూపాయిలు తీసుకున్నాడు. ఆరాత్రే రాక్సీకి వెళ్లి హాస్పిటాకి చేరుకునేసరికి జేబులో ఐదురూపాయిలున్నాయి - నమ్ము నమ్మకపో. (నూరే మైనాయో దేవుడి కేయెటుక - బహుశ నలభైయే వచ్చాయేమో ; వచ్చిందానికంటె యెక్కువ చెప్పకునే బడాయికోరు మాచిదంబరం!)

“అరేచిదంబరం ! ఇక పూతచాలు. ఎనిమిదవవచ్చింది ; యింక పొద్దుపోతే హాస్పిటాల్లో దేవతార్చనంఉండు. తెల్లవార్లు పస్తు పడుకోవాల్సివస్తుంది.” * * *

ఆదివారం మధ్యాహ్నం అందరు ‘అన్నా కరిణీణా’కి పట్టుపట్టమన్నారు. చిదంబరంచేత నూటువేయించా రానాడు. గుండీలులేని సన్నని గొట్టాలాంటి పంట్లాము. మేజోళ్లు లేకుండా కాళ్లకు బ్రాన్ కాన్ వాసుజోడు - యిప్పుడిదే ఫేషన్ ట - పట్టిపట్టని ఆ ఆకుపచ్చ సర్దికోటు, ఎందుచేతో తిరగకుండా ఆగిపోయిన

చేతిగడియారం (బహుశ వాడినూమగారు వివాహసందర్భంలో కానుకగా యిచ్చివుంటారని శాస్త్రీ రిసెర్చిచేసి కనిపెట్టాడు). టర్కీ టోపీ పెట్టుకుని అచ్చుమచ్చు ఊదువత్తులవాడిలా బయలుదేరాడు. వాడివేషంచూస్తే మాకు కడుపు చెక్కలయే టంత నవ్వువచ్చింది. బయటకు నవ్వేస్తే కనిపెట్టి రాజేమోనని పొంగిపోరలి వస్తూన్న నవ్వుని ఆపుకున్నాం.

ఒక చక్కని ఆంగ్లోయిండియన్ అమ్మాయి. వయసులోనిపిల్ల. సన్నగా, నాజూకుగా - అవయవపటుత్వాన్ని కెల్లడిస్తూన్న గానుతో, గుమగుమాయింపుతో ‘పేరగన్’ థియేటరులో కూర్చునిఉన్నది. అందరికి ఆసాందర్య దృశ్యాన్ని చూడకుండా ఉండటం కష్టమైంది. మాచిదంబరంకళ్లు ముందా పిల్లమీదేపడ్డాయి. ఆఅమ్మాయి ప్రక్కనే నదురు బెదురు లేకుండా పీఠంవేశాడు. మేముకూర్చుని కాసేపైంనోలేదో ఫిలిమ్ బులెటిన్సు అమ్మేవాడు వచ్చా డాప్రాసాతాలకి. ఆ ఆంగ్లోయిండియన్ పనిలే వాడిని పిలిచింది. ఆపిల్లదగ్గర నోట్లెడన్నయి - చిల్లర లేదుట - మావాడివంక అర్థయుక్తంగా చూసిందిట. మాచిదంబరం వెంటనే “ఎ షల్ పే హిమ్” అని కిన్నెరసాని గొంతుతో అన్నాడు, తిరిగి యిస్తుంది గదా అనే సదుద్దేశంతో. విజానికి చిదంబరం అంతోపయోగం (నూర్జినల్ యుటిలిటీ) లేందే కానీ ఖర్చుపెట్టే ఘటంకాదు.

పిక్కెరు మొదలుపెట్టినప్పటినుంచీ మాచిదంబరానిది పక్కచూపేగాని ముందుచూపులేనేలేదు. మధ్యలో ఆవగలాడితో యేవిధంగానైనా కల్పించుకుని మాట్లాడటానికి సర్వవిధాలా ప్రయత్నంచేశాడు. అయితే ఆఅమ్మాయి ఉలకలేదు - పలుకంత్లకన్నా లేదు. ఏదో పిక్కెర్ని చూడటానికంటె వచ్చిందిగాని వీడితో

బాతాఖాసీ కొట్టడానికి రాలేదని తెలియదు
మాచిదంబరానికి. పిక్కెరు అయిపోయింది.

“చిదంబరం! ఆ ఆంగ్లోయిండియన్
పిల్ల తిరిగి నీ అణాయిచ్చిందీ? నీపని ట్రాజడీ
యట్ వరస్టు అయిందిలే!”

“నీమితపంబొనర్చి జనియించినవాడనో-
శాస్త్రీ! తిరిగి యియ్యకపోతేనే?”

“ఏమిటిరాకధ; యేంజరిగిందేమిటి?”

“పిక్కెర్ మంచి రసకందాయపు పట్టులో
ఉన్నప్పుడు ఉక్కగాఉంటే సర్దికోటు తీశాను.
చీకట్లో ఆవనితేంచేసిందనుకున్నారు? నాచేతు
లు ఆడవాళ్ల చేతుల్లా మెరిసిపోతున్నాయి
చీకట్లో. నాచేతిమీద తనచెయ్యివేసింది. ఏ
మనుకుందో మన పెర్సనాలిటీచూసి డంగయి
పోయిందేమో! వెధవ అణాపోతే పోయింది
గాని, ఏమి సుఖమనుకున్నావు, శాస్త్రీ!”

“అయితే ఎక్కడన్నా లంగరుఅందిన
శ్లేనా? చిదంబరం.”

సన్యాసివాడి కర్ణమైతేగా ఆవప్రపు తునక
లాంటి ముక్క. మాచిదంబరం యెంత అల్ప
సంతోషో మాకప్పుడు బోధపడింది. * * *

చిదంబరంమీద ఒక ప్రాక్టికల్ జోక్
చెయ్యాల్సి గూడుపురాణాచేసి స్కీమొకటి
తయారుచేశాం. శాస్త్రీ యేన్నేహితుడియిం
ట్లోనుంచన్నా ఘోనులో చిదంబరాన్ని పిల
వడం: “హల్లో చిదంబరంగారు! ఎన్నాళ్ళ
కెన్నాళ్ళకు - నేను మృణాలిన్ని. మనం రాజ
మండ్రీ హైస్కూల్లో సహాపాతులం. నేని
ప్పుడు క్వీన్ మేరీస్ కాలేజీలో చదువుతున్నా.
రేపు సాయంకాలం ఆరుగంటలకల్లా మైల
పూరు బీచికి తప్పకుండా రండి”.
అటునుంచి నరుక్కురమ్మన్నారు.

మర్నాడు సాయంకాలం ఐదుగంటలకల్లా
రంగున పేటెంటు యూనిఫారమ్లో బయలు

దేరాడు చిదంబరం.

“ఎక్కడికిరా చిదంబరం?”

“అరేబ్రదర్. సెంట్రలుకి వెడుతున్నా.
సాయంకాలం మెయిలు (?) లో మాబాబు
వస్తారుట. ఈదినం మీతో మికారుకి రాలే
న”ని యెట్లాగై తేనేమి ఉడాయించాడు.

శాస్త్రీ, నేను వాడువెళ్ళిన పావుగంటకి
వేరేదారిని మైలపూరుబీచికి పట్టించాం. మే
ము వెళ్ళేసరి కాచిదంబరం యెంచేస్తున్నా
డనుకున్నారు? కొత్తపిట్ట తలవని తలంపుగా
తనవల్లోపడ్డదనుకుని అడవేపంలోఉన్న మా
సీతాపతిని గట్టిగా కావలించుకుని.

“చిదంబరం! ఆగు. మేమింతమంది నీ
ప్రాణన్నేహితులం ఉండగా నువ్వొక్కడవు
మాత్రం ఆసుఖం అనుభవించాలి?”

ఆమాటలు వినేసరికి చిదంబరానికి నిలు
వల్లా ముచ్చెమటలు పోసి నిస్తబ్ధుడైనాడంటే
నమ్మండి. నవ్వుపట్టలేక సీతాపతి

“సమయానికి వచ్చారురా బాబు! లేకపో
తే కొంపతీసి నన్ను మృణాలినే అనుకుని వద్దు
వద్దన్నా - నోట్లోవేలుపెట్టినా కొఱక లేదని
మీరన్న చిదంబరం-నన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరి
అయేటట్లు కావలించుకుని బుగ్గలు ఘుట్లు
పడేటట్లు కొరికేవాడే” అని గట్టిగా అనే
శాడు. అసలు మాసీతాపతి లవ్ డ్ స్పీకర్.

“శాస్త్రీ! మీరింతవాళ్ళని యెన్నమా అ
నుకోలేదు. మంచివాళ్ళ కివి రోజులుకావు”
అని చిదంబరం గుడ్లనీరు గ్రుక్కుకున్నాడు.
తగినశాస్త్రీ అయేసరికి చిదంబరంలో
తగిన మార్పు కలిగిందని శాస్త్రీ పుకారు
వేశాడు; అయితే నాకుమాత్రం నమ్మకం
లేదు. ఎంచేతనంటే మాచిదంబరంతత్వం
యింత తొందరగా మారుతుందా? ఆ విష
యాన్నిగుఱించి కాలమే తెలుపుతుంది,